

Datum: Rijeka, 21. srpnja 2026.

Kolegij: Sestrinska skrb u gerontologiji

Voditelj: Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković

e-mail voditelja: sandra.boskovic@uniri.hr

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - Gerontologija i palijativna skrb starijih

Godina studija: 2

Akadska godina: 2026./2027.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju:

Kolegij **Sestrinska skrb u gerontologiji** je obvezni kolegij na drugoj godini Diplomskog studija sestrinstva i sastoji se od 35 sati predavanja, 30 sati vježbi i 15 sati seminara, ukupno 80 sati **(11 ECTS)**.

Kolegij se izvodi u zgradi Fakulteta zdravstvenih studija i na terenu u sklopu vježbi.

Cilj kolegija je upoznati studente s normama i standardima sestrinske skrbi u gerontologiji; utvrđivanjem ciljeva; kvalitetom usluga; stručnom djelatnosti i odgovornosti; razvojem struke u skladu s razvojem društva; identitetom i prepoznatljivošću profesije; jednakosti i međusobnom ovisnosti pojedinih profesija unutar tima; definiranjem standarda zdravstvene njege i njihove primjene; standardima postupaka za sve stručne djelatnike u gerontologiji, tj. skrbi starijih osoba.

ISHODI UČENJA

Nakon odslušanog predavanja, realiziranih predviđenih nastavnih obveza u seminarima i položenog ispita studenti će moći:

1. Usporediti psihološke, sociološke i kulturološke aspekte starenja.
2. Razviti načela medicinske etike i deontologije.
3. Primijeniti vještine ophođenja – komunikacijske vještine – s korisnicima, kolegama i ostalim stručnjacima.
4. Identificirati funkcionalne i somatske promjene u starijoj životnoj dobi.
5. Kreirati preventivne mjere bolesti i onesposobljenosti starijih osoba.
6. Identificirati pojavnost 5 N – nepokretnost, nesamostalnost, nestabilnost, nekontrolirano mokrenje, negativni ishodi liječenja
7. Postupati po načelu obaveznog javljanja i epidemiološkog praćenja infektivnih bolesti po zakonskim propisima.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Duraković Z. i sur. (2007) Gerijatrija – Medicina starije dobi. CT poslovne informacije, Zagreb.
2. Duraković Z. (2011) Farmakologija u gerijatriji. CT-poslovne informacije, Zagreb.
3. Roksandić Tomek S. (2012) Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom i pristupnikom opće/obiteljske medicine u domu za starije osobe. Zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar, Zagreb.

Popis dopunske literature:

1. McCabe B. (2010) Gerontological Nursing. ANA, Silver Spring, Maryland.
2. Williams M. How does our body change as we age? Psychology Today (dostupno online).

Nastavni plan:

Popis predavanja:

P1. Preventivna zdravstvena njega

- Objasniti važnost preventivne zdravstvene zaštite kod starenja stanovništva.
- Identificirati ključne komponente preventivne zdravstvene zaštite specifične za starije osobe – zdravstveni pregled i rano otkrivanje bolesti, cijepljenje, stil života, upravljanje kroničnim bolestima i lijekovima, potporu mentalnom zdravlju i kognitivnim funkcijama, ulogu okoliša i resursa zajednice, zdravstveno obrazovanje i zagovaranje.
- Prepoznati etička pitanja vezana uz preventivnu zdravstvenu skrb u gerontologiji (npr. autonomija, pristanak).

P2. Profilaksa dekubitusa, tromboze, kontraktura, soora i parotitisa, padova

- Objasniti čimbenike rizika i populacije s većim rizikom za razvoj dekubitusa te opisati i demonstrirati preventivne mjere (položaj, njega kože, uređaji za smanjenje pritiska).
- Definirati čimbenike rizika za trombozu i primijeniti preventivne strategije – vježbe mobilnosti, elastičnu kompresivnu terapiju, antikoagulantne lijekove.
- Identificirati populacije s rizikom za razvoj kontraktura i opisati preventivne tehnike.
- Objasniti čimbenike rizika za oralni soor i parotitis te navesti preventivne mjere – oralna higijena, hidratacija, stomatološki pregledi, antifungalni lijekovi.
- Provoditi redovite tehnike praćenja i ranog otkrivanja te koristiti odgovarajuće ljestvice procjene rizika i progresije ovih stanja.

P3. Poznavanje aktivnosti svakodnevnog života

- Identificirati i objasniti ključne komponente svakodnevnih životnih vještina – osobna higijena i njega, prehrana, planiranje i pripremanje obroka, upravljanje lijekovima.

- Objasniti društveni angažman, mentalno zdravlje i svijest o sigurnosti te primijeniti prilagodljive strategije (pomoćni uređaji).
- Prepoznati pravna i etička pitanja te načela upravljanja kućanstvom i važnost zdravlja i blagostanja (tjelesna aktivnost, praćenje zdravstvenog stanja).

P4. Poznavanje terapijske zdravstvene njege – lijekovi, obrada i previjanje rana, njega različitih stoma i traheostome, kateterizacija, aspiracija

- Identificirati uobičajene lijekove koji se koriste u starijih osoba, njihove indikacije i prepoznati znakove nuspojava.
- Identificirati različite vrste i stadije rana, procijeniti znakove infekcije i napredak zacjeljivanja te odabrati i primijeniti odgovarajuće obloge uz mjere kontrole infekcije.
- Razlikovati vrste stoma (kolostoma, ileostoma, urostoma), odabrati odgovarajuća pomagala i prepoznati komplikacije te njihovo liječenje.
- Demonstrirati sterilne tehnike kateterizacije i prevencije infekcija mokraćnog sustava te provoditi sigurnu aspiraciju oralnog, nazalnog i trahealnog sekreta.

P5. Poznavanje hitnih stanja – padovi, gubitak svijesti

- Identificirati čimbenike rizika za padove i gubitak svijesti kod starijih osoba te prepoznati simptome koji povećavaju vjerojatnost njihove pojave.
- Provesti početnu prvu pomoć (zaustavljanje krvarenja, imobilizacija) te argumentirano komunicirati s hitnim službama i pružiti podršku starijoj osobi.

P6. Poznavanje standarda – prostorni uvjeti, stručni i tehnički uvjeti, organizacijski oblik institucije

- Objasniti važnost ljudskih i materijalnih resursa za provođenje kvalitetne skrbi osoba starije životne dobi.
- Usporediti gerontološko-higijenske standarde institucija u Republici Hrvatskoj s drugim zemljama EU.
- Analizirati organizacijske oblike institucija za trajni ili privremeni smještaj starijih osoba.

P7. Promoviranje koncepta zdravstvene njege – model Roper-Juchli, model Fiechter-M.Meier

- Analizirati osobitosti Roper-Juchli i Fiechter-M.Meier modela zdravstvene njege.
- Usporediti model Roper-Juchli s modelom životnih aktivnosti Roper-Logan-Tierney i modelom V. Henderson.
- Integrirati teorije starenja i modele zdravstvene njege u rad s osobama starije životne dobi.

P8. Program 4 stupnja gerijatrijske njege

- Zagovarati primjenu stupnjevanja gerijatrijske zdravstvene njege na svim razinama zdravstvene zaštite sukladno normama EU.
- Analizirati indikatore za određivanje kadrovskih standarda.
- Utvrditi funkcionalnu sposobnost starijih osoba u suradnji s multidisciplinarnim timom i upravljati kadrom prema utvrđenom stupnju njege.

P9. Integracija standarda zdravstvene njege i osiguravanje individualne zdravstvene skrbi za korisnike

- Objasniti važnost primjene standarda utemeljenih na znanstvenim dokazima i primijeniti standardiziranu sestrinsku dokumentaciju.
- Integrirati najnovije standarde, pravilnike i zakonske odredbe te evaluirati kvalitetu skrbi služeći se relevantnim standardima.
- Procijeniti individualne zdravstvene potrebe starijih osoba i koordinirati skrb poštujući holistički pristup.
- Evaluirati ciljeve, postignuća i kvalitetu individualne zdravstvene skrbi.

P10. Poznavanje standarda zdravstvene njege – klasifikacija

- Opisati temeljna načela i važnost razvoja standarda zdravstvene njege starijih osoba.
- Integrirati odgovarajuće standarde na temelju klasifikacije u rad s osobama starije životne dobi.
- Razviti načela medicinske etike i deontologije te kreirati preventivne mjere bolesti i onesposobljenosti starijih osoba.

P11. Ciljevi i razlike zdravstvene njege – institucijska, vaninstitucijska i kućna skrb za starije

- Objasniti ciljeve zdravstvene njege u instituciji i kućnom okruženju starije osobe.
- Analizirati razlike i prednosti skrbi unutar institucije i u kućnom okruženju te primijeniti odgovarajuće vještine.
- Usporediti pružanje zdravstvene skrbi u kućnom okruženju sa smještajem u instituciji i u bolničkim uvjetima.
- Analizirati prednosti i nedostatke zdravstvene skrbi starije osobe u bolničkom, kućnom i institucijskom okruženju.

P12. Ocjena kvalitete zdravstvene njege

- Objasniti načine ocjenjivanja kvalitete zdravstvene njege provedene na osobama starije životne dobi.
- Identificirati pokazatelje kvalitete zdravstvene njege te ih primijeniti u radu sa starijim osobama.

P13. Prehrana i dijetoterapija u gerontologiji

- Objasniti važnost redovite procjene nutritivnog statusa starijih osoba te smjernice za prehranu starije populacije.
- Objasniti postupke i alate za procjenu statusa uhranjenosti i važnost pravovremenog otkrivanja pothranjenosti.
- Objasniti važnost promocije zdravog starenja kroz prizmu prehrane.
- Interpretirati oblike prehrane obzirom na vrstu kronične bolesti starije osobe.
- Objasniti piramidu prehrane i njezinu primjenu u svakodnevnom životu starijih osoba.

P14. Hijerarhijska i stručna odgovornost te kategorizacijski postupci i obrasci za praćenje i dokumentiranje

- Objasniti važnost poštivanja hijerarhije u planiranju i provođenju zdravstvene skrbi starijih.
- Analizirati odgovornost zdravstvenih djelatnika uključenih u skrb o starijima.
- Objasniti kategorizaciju zdravstvene skrbi kod osoba starije životne dobi.

- Analizirati obrasce za praćenje i dokumentiranje provedene zdravstvene skrbi.

P15. Planiranje zdravstvene njege i stručna dokumentacija zdravstvene skrbi

- Objasniti važnost timskog rada u planiranju i provođenju zdravstvene njege starijih osoba te navesti djelatnosti koje sačinjavaju tim.
- Objasniti važnost komunikacije unutar tima i protokol planiranja, izvješćivanja i evaluacije zdravstvene njege.
- Navesti dokumentaciju koja se koristi za pružanje zdravstvene skrbi starijih i objasniti njezinu važnost za kvalitetno praćenje.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminari- projektni zadaci se provode prema unaprijed dogovorenim temama i prijedlozima studenata, sadržajem prate predavanja. Studenti uz napisani seminarski rad izrađuju PPT prezentaciju te aktivno sudjeluju u radu.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Vježbe prate teme sa predavanja i seminara, provode se prema planu i uz nadzor mentora. Studenti će biti podijeljeni u tri grupe.

Obveze studenata:

Obveze studenta spram kolegija odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje kliničkih vježbi kao i izrada seminarskog rada obaveza je u potpunoj satnici vježbi/seminara. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristit će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.

Ispit:

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na **Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci** (usvojenom na Fakultetskom vijeću Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova, a na završnom ispitu 50 bodova.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom **ECTS** (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Studenti koji sakupe manje od 25 ocjenskih bodova imat će priliku za jedan popravni međuispit te, ako na tom međuispitu zadovolje, moći će pristupiti završnom ispitu. Studenti koji sakupe između 30 i 39,9 ocjenskih bodova (FX ocjenska kategorija) imaju pravo izaći na završni ispit, koji se tada smatra popravnim ispitom i ne boduje se, i u tom slučaju završna ocjena može biti jedino dovoljan 2E (50%). Studenti koji sakupe 29,9 i manje ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi i izvršavanjem postavljenih zadataka na sljedeći način:

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- a) pohađanje nastave (do 20 bodova)

- b) seminarski rad (do 30 bodova)

Pohađanje nastave

Tijekom nastave prisustvo i aktivnost na nastavi vrednuje se s 15 bodova za 100% učinka, odnosno s 5 bodova za 50%. Vrednuje se i priprema za završni rad (priprema završnih zadataka – planovi razrade postavljenih tema), koja se ocjenjuje do 30 bodova.

Seminari se ocjenjuju prema usklađenosti s postavljenim zadacima i pravilima izrade planova ili nacрта radova, a bodovi se između ostalog dodjeljuju na temelju Turnitin programa:

1–15% podudarnosti = 8 bodova;

16–20% = 7 bodova;

21–30% = 6 bodova;

31–40% = 4 boda.

Preko 40% podudarnosti treba napisati novi seminar.

Završni ispit – projektni zadatak (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Za prolaz na projektnom zadatku i konačno ocjenjivanje (uključujući pribrajanje prethodno ostvarenih ocjenskih bodova tijekom nastave), student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 20 ocjenskih bodova.

Usmeno izlaganje projektnog zadatka smatra se završnim ispitom i boduje se na sljedeći način:

Izvrstan (5) = 10 bodova;

Vrlo dobar (4) = 8 bodova;

Dobar (3) = 6 bodova;

Dovoljan (2) = 5 bodova.

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A = 90–100% bodova;

B = 80–89,9%;

C = 70–79,9%;

D = 60–69,9%;

E = 50–59,9%.

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5);

B = vrlo dobar (4);

C = dobar (3);

D i E = dovoljan (2);

F i FX = nedovoljan (1).

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e-mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl.) ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača s voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristit će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2026./2027. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
03.12.2026.	P1 (13-16) Z6			Viši predavač Vesna Čačić
04.12.2026.	P2-P3 (08-13) Z6			Viši predavač Vesna Čačić
17.12.2026.	P4-P5 (14-19) Z7			Viši predavač Vesna Čačić
18.12.2026.	P6-P8 (08-13) Z7			Predavač Linda Čendak Božunović
19.12.2026.	P9-P10 (11-14) ONLINE			Predavač Linda Čendak Božunović
15.01.2027.	P11-P13 (8-12) Z4			Viši predavač Sanja Juretić
16.01.2027.	P14-P15 (8-11) ONLINE			Viši predavač Sanja Juretić
29.01.2027.			6 VJEŽBI (V1) (8-14)	Kristina Vidović, mag.med.techn. Andreja Župan Perše, mag.med.techn. Viši predavač Sanja Juretić
30.01.2027.			4 VJEŽBE (V1) (8-12)	Kristina Vidović, mag.med.techn. Andreja Župan Perše, mag.med.techn. Viši predavač Sanja Juretić
12.02.2027.			6 VJEŽBI (V2) (8-14)	Kristina Vidović, mag.med.techn. Andreja Župan Perše, mag.med.techn. Viši predavač Sanja Juretić
13.02.2027.			4 VJEŽBE (V2) (8-12)	Kristina Vidović, mag.med.techn. Andreja Župan Perše, mag.med.techn. Viši predavač Sanja Juretić
26.02.2027.			6 VJEŽBI (V3) (8-14)	Kristina Vidović, mag.med.techn. Andreja Župan Perše, mag.med.techn. Viši predavač Sanja Juretić

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
27.02.2027.			4 VJEŽBE (V3) (8-12)	Kristina Vidović, mag.med.techn. Andreja Župan Perše, mag.med.techn. Viši predavač Sanja Juretić
11.03.2027.		S1-S8 (14-19)Z7		Viši predavač Vesna Čačić
20.03.2027.		S9-S15 (8-14)ONLINE		Viši predavač Sanja Juretić

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Preventivna zdravstvena njega	2	Z6
P2	Profilaksa dekubitusa, tromboze, kontraktura, soora i parotitisa, padova	2	Z6
P3	Poznavanje aktivnosti svakodnevnog života	3	Z6
P4	Poznavanje terapijske zdravstvene njege – lijekovi, obrada i previjanje rana, njega različitih stoma i traheostome, kateterizacija, aspiracija	3	Z7
P5	Poznavanje hitnih stanja – padovi, gubitak svijesti	2	Z7
P6	Poznavanje standarda – prostorni uvjeti, stručni i tehnički uvjeti, organizacijski oblik institucije	2	Z4
P7	Promoviranje koncepta zdravstvene njege – model Roper-Juchli, model Fiechter-M.Meier	2	ONLINE
P8	Program 4 stupnja gerijatrijske njege	2	ONLINE
P9	Integracija standarda zdravstvene njege i osiguravanje individualne zdravstvene skrbi za korisnike	2	Z6
P10	Poznavanje standarda zdravstvene njege – klasifikacija	2	Z6
P11	Ciljevi i razlike zdravstvene njege – institucijska, vaninstitucijska i kućna skrb za starije	1	Z7
P12	Ocjena kvalitete zdravstvene njege	1	Z7

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P13	Prehrana i dijetoterapija u gerontologiji	1	Z7
P14	Hijerarhijska i stručna odgovornost te kategorizacijski postupci i obrasci za praćenje i dokumentiranje	2	ONLINE
P15	Planiranje zdravstvene njege i stručna dokumentacija zdravstvene skrbi	2	ONLINE
	Ukupan broj sati predavanja	35	
S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Seminari – projektni zadatci se provode prema unaprijed dogovorenim temama i prijedlozima studenata, sadržajem prate predavanja. Studenti uz napisani seminarski rad izrađuju PPT prezentaciju te aktivno sudjeluju u radu.	15	FZS Rijeka Z7 ONLINE
	Ukupan broj sati seminara	15	

V	VJEŽBE	Broj sati vježbi	Mjesto održavanja
V1	Terenski rad unutar Doma zdravlja i patронаžne službe u ruralnom području	10	Gorski kotar
V2	Praćenje aktivnosti unutar udruge umirovljenika. Prezentiranje edukacije i promocije zdravog starenja	10	Općina Viškovo
V3	Praćenje i edukacija korisnika unutar institucije za osobe s nedostatkom osobnog stambenog prostora	10	Dom za beskućnike Turnić
	Ukupan broj sati vježbi	30	

ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1. 08.04.2027.
2. 13.05.2027.
3. 15.06.2027.

ISPITNI TERMINI (završni ispit)
4. 15.07.2027.